

**ÖĞRENCİLERİMİZİN
EĞİTİM EMEKÇİLERİNİN**

**HAKLARI ve
SAĞLIKLARI için
SORUYORUZ**

OKULLAR AÇILIRKEN (YENİ EĞİTİM ÖĞRETİM YILI BAŞLARKEN)

21 Eylül 2020 tarihinde okullarda yüz yüze eğitimin başlayacağını açıklanmasının ardından bunun nasıl olacağı veya olması gerektiği ile ilgili bir tartışma başladı ve devam ediyor. Bazı kesimler, bilinçli şekilde, öğretmenlerin çalışmadan para kazanmak peşinde olduğu ve bunun içinde okulların açılmasını istemedikleri gibi oldukça yanlış, haksız ve yıpratıcı bir görüşü ısrarla savunuyor.

Öğretmenler her koşulda çocuğun üstün yararını gözetir ve yaptıkları işin ürettiği toplumsal faydaya dikkat çekerler. Bu nedenle de yüz yüze eğitimin bir an önce başlaması gerektiğini düşünmektedirler. Ancak hem salgının geldiği aşama hem de salgına karşı alınan önlemlerdeki eksiklikler, öğretmenleri ve onların gerçek sendikası olan Eğitim Sen'i toplumsal ve tarihi sorumluluklarından kaynaklanan kimi uyarıları yapmak ve kimi sorulara sormak durumunda bırakmaktadır.

Eğitim Sen, okulların sağlıklı şekilde açılmaya hazır olup olmadığının kamuoyu tarafından anlaşılması için aşağıdaki soruları sormaktadır. Sorularımızın birinci bölümü MEB'e ve siyasi iktidara, ikinci bölüm ise tek tek tüm okul yönetimlerine yöneliktir. Eğitim Sen üyeleri 24 Ağustos tarihinde gerçekleştirilecek öğretmen kurullarında bu soruları yüksek sesle soracak ve kendi okullarının açılmaya hazır olup olmadığını kurulda tartışmaya açacaktır. Gerekli hazırlıkların yapılmadığı, önlemlerin alınmadığı okullarda bu durum mutlaka kurul tarafından kayıt altına alınacaktır. Hiç kimse bizden bu kadar önemli bir konuda izleyici konumunda kalmamızı ve yaşanan eksikliklere sessiz kalmamızı beklememelidir. Öğrencilerimiz, eğitim ve bilim emekçilerinin sağlığı ve hakları için mücadele etmeyi sürdürüyoruz.

I. MEB'E SORULAR

1. 24 Ağustos'ta okula çağırılan öğretmenlere haftalık test yapılacak mı? Yeteri kadar test hazır mı?
2. Seyreltilmiş sınıflarda görev yapacak öğretmenler için ek atama kadrosu alındı mı?
3. Covid-19 meslek hastalığı olarak kabul edilecek mi?
4. Seyreltilmiş sınıflar için gerekli olan derslikler ve yeni okul binaları hazır mı?
5. Okullara sağlık personeli atandı mı?
6. Her okulda revir hazırlandı mı? Bununla ilgili bir düzenleme yapıldı mı?
7. Temizlik ve dezenfektan için bütçe ayrıldı mı? Bu işleri yapacak personel alındı mı?
8. Öğretmenler ve öğrenciler için yeterli miktarda koruyucu malzeme hazırlandı mı?
9. Okullar salgın için alınacak önlemlere fiziki olarak hazır hale getirildi mi?
10. Okulların öğrenci ve öğretmen lavabo sayısı artırıldı mı?
11. Öğretmen odaları, kantinler, yemekhaneler ve okulların diğer bölümleri fiziki mesafeye uygun hale getirildi mi?
12. Okul pansiyonları ve kapasiteleri fiziki mesafeye uygun hale getirildi mi?
13. Öğretmenler ve öğrencilerin okula ulaşımı için gerekli önlemler alındı mı?
14. Ders içerikleri ve ders araçları yeni normale hazır hale getirildi mi?
15. Öğrencilerin ve öğretmenlerin beslenme gereksinimlerinin karşılanması için gerekli hazırlıklar yapıldı mı?

II. OKUL YÖNETİMLERİNE SORULAR RİSK DEĞERLENDİRMESİ

- 1. Okulunuz, 21 Eylül tarihinde aşamalı ve seyreltilmiş şekilde açılış için gerekli olan risk değerlendirmelerini yasal mevzuata uygun olarak hazırladı mı? (ILO Sözleşmeleri, iş sağlığı güvenliği ve diğer ilgili mevzuat)**
- 1.1. Okulunuzun açılışa hazır olup olmadığını değerlendirmek için iş yeri sendika temsilcisi, sendikaların iş yeri temsilcileri ve okulunuzun tüm eğitim çalışanları ile gerekli görüşmeleri yaptınız mı? Sendika temsilcileri ve eğitim emekçileri ile mutabakat sağladınız mı? Bu konu ile ilgili bir kurul oluşturduunuz mu?
 - 1.2. Aileler, öğrenci velileri ve okulun çevresinde bulunanların düzenli olarak koruyucu önlemler ve okulun durumu ile ilgili bilgilendirilmesine dönük hazırlıklarınız tamamlandı mı?
 - 1.3. Risk değerlendirmesi içerisinde hamile ve süt izni kullanan kadın emekçiler, kronik rahatsızlığı bulunanlar, engelli ve ileri yaşta bulunan eğitim emekçileri için ayrı bölümler hazırladınız mı?
 - 1.4. Alınan önlemlerin uygulanmasını ve sürdürülebilmesini sağlayacak “bilgilendirme, eğitim ve destek” hazırlıkları yapıldı mı?
 - 1.5. 21 Eylül 2020 tarihinde okulların açılmaması veya yerel olarak okulların kapatılması durumuna dönük alternatif bir planlamanız var mı?
 - 1.6. Öğrencilerin ve öğretmenlerin beslenme gereksinimlerinin karşılanması ve okulun sürekli temizlenmesi risk değerlendirmesi içinde yer alıyor mu?
 - 1.7. Risk değerlendirmesi, tamamlanmış haliyle, okulun tüm bileşenlerinin bilgisine sunularak, okulun web sitesinde yayınlandı mı?

KORUYUCU ÖNLEMLER

- 2. Okulunuz Covid-19 hastası olanlarla teması engelleyecek gerekli ve yeterli önlemleri aldı mı?**
- 2.1. Okul bileşenleri, Covid-19 semptomları varsa veya son 14 gün içinde testi pozitif çıktıysa okula gelmemeleri ve en az 14 gün kendilerini karantinaya almaları ve semptom geliştirmeleri halinde test yaptırmak için gerekli hazırlıkları yapmaları konusunda bilgilendirilecek mi?
 - 2.2. Covid-19 belirtileri gösteren öğrenciler veya çalışanların hızlıca bir sağlık kuruluşuna götürülmesi, öğrencilerin velilerinin bilgilendirilmesi ve refakat etmeleri gerektiğine dair bilgilendirme yapılacak mı? Bu durumda bulunan öğrencilerin ve çalışanların sağlık kurumlarına nakledilmesine dönük hazırlıklar yapıldı mı?
 - 2.3. Covid-19 belirtileri gösteren birine temas eden okul çalışanları ve öğrencilerin yapmaları gerekenler konusunda bilgilendirme yapılacak mı?
 - 2.4. Covid-19 belirtileri gösteren çalışanların ve öğrencilerin, hastaneye veya eve götürülmek için beklerken, her biri için kapısı kapalı, pencereleri açık, tuvaletleri ayrı ve izole edilmiş odalar hazırlandı mı?
 - 2.5. Öğrencilerin ve çalışanların beklemek için kullandıkları odaların, bekleme sonrasında, temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi için gerekli hazırlıklar ve görevlendirmeler yapıldı mı?

- 2.6. Okul çalışanları için gerekli ve yeterli koruyucu malzeme hazırlandı mı? Sürekli temini için hazırlıklar tamamlandı mı?

3. Okulunuz ellerin normalden daha fazla yıkanması için gerekli önlemleri aldı mı?

- 3.1. Okulunuzun çalışanları ve öğrencileri için, okula geldiklerinde, teneffüs dönüşü ve yemekten önce ve gerekli olan diğer zamanlarda ellerini sürekli yıkamaları için gerekli olan malzeme (sabun, mümkünse sıcak su, temizlik malzemesi) ve zaman planlaması yapıldı mı?
- 3.2. Ders ve öğle araları tüm çalışanların ve öğrencilerin ellerini yıkayabileceği kadar süre içerecek şekilde planlandı mı?
- 3.3. Temizlik için gerekli ek lavabolar ve düzenek sağlandı mı?
- 3.4. Gerekli temizlik malzemesi sürekli olarak hazır bulunacak mı?
- 3.5. Öğrencilerin ve çalışanların ellerini yıkamak için kalabalık oluşturmamasına dönük planlamalar ve önlemler alındı mı?
- 3.6. Küçük öğrenciler ve desteğe ihtiyacı olanların el yıkaması için gerekli tedbirler alındı mı?
- 3.7. Temassız el yıkama ve kurulama düzenekleri hazırlandı mı?
- 3.8. Okul lavabolarının ve temizlik malzemesinin gereksiz, amaç dışı ve kötü kullanımını engelleyeme dönük önlemler alındı mı?

4. Okulunuz solunum yolu ile virüsün yayılmasını engellemek için gerekli önlemleri aldı mı?

- 4.1. Okul bileşenleri öksürme ve hapsirme sırasında mendil ve dirsek içini kullanma konusunda sürekli uyarılacak ve bilgilendirilecek mi?
- 4.2. Havalandırmanın sağlanması için mümkün oldukça pencerelerin açık tutulması için gerekli önlemler alındı mı? Planlamalar yapıldı mı?
- 4.3. Havalandırmanın sağlanması için sınıf ve büro kapılarının açık tutulması için gerekli önlemler alındı mı? Bununla ilgili planlamalar yapıldı mı?
- 4.4. Klimaların sadece tamamen güvenli olduğu koşullarda kullanılmasına dönük hazırlık, planlama ve görevlendirme yapıldı mı?
- 4.5. Sınıflarda ve bürolarda sürekli olarak tek kullanımlık kâğıt mendil bulundurulması için gerekli hazırlıklar ve planlamalar yapıldı mı?
- 4.6. Okulda kullanılacak uygun ve yeterli sayıda çöp kovası temin edildi mi? Çöplerin sık aralıklarla toplanması ve çöp kovalarının sürekli temizlenmesi için gerekli ek temizlik görevlisi temin edildi mi? Bu görevlilere gerekli eğitimler verildi mi?
- 4.7. Enfekte olduğundan şüphe edilenlerin çöplerini toplayacak personele koruyucu malzeme sağlandı mı? Bu çöplerin depolanacağı ayrı bir toplama bölümü hazırlandı mı?

5. Sık dokunulan yüzeyler başta olmak üzere okulun ayrıntılı ve sürekli temizliği için gerekli planlamalar ve hazırlıklar yapıldı mı?

- 5.1. Temizlikle ilgili yapılan düzenlemelerde 21 Eylül tarihinde okulda bulunacak çalışan ve öğrenci sayısı dikkate alındı mı?
- 5.2. Okulun temizlik görevlisi sayısı yeterli mi?

- 5.3. Sık dokunulan yüzeylerin (kapı kolları, merdiven tırabzanları, elektrik düğmeleri, bilgisayar mouseları, sabit telefonlar, fotokopi makineleri vb.) sürekli olarak temizlenebilmesi için gerekli malzeme ve görevli planlaması yapıldı mı?
- 5.4. Sınıflarda maske, eldiven ve dezenfektan bulunacak mı?
- 5.5. Pansiyonların temizliği ve havalandırması için gerekli önlemler ve görevlendirmeler yapıldı mı?
- 5.6. Pansiyonlu okulların yemekhane, çamaşırhane gibi ortak kullanılan bölümlerinin temizliği ve havalandırması için gerekli önlemler alındı mı? Bu konuda görevlendirmeler yapıldı mı?

6. Okulunuzda kişisel koruyucu malzemelerin kullanımı ve temini ile ilgili gerekli hazırlıklar yapıldı mı?

- 6.1. Küçük yaş grupları ile çalışanlar, özel eğitime ve fiziksel desteğe gereksinimi olan öğrencilerle çalışan öğretmenler ve diğer eğitim emekçileri için gerekli özelliklere sahip koruyucu sağlık malzemesi yeterli miktarda sağlandı mı?
- 6.2. Malzeme temininde güçlük yaşanma olasılığına karşı, gerekli ve yeterli miktarda malzeme depolarda hazır bulunuyor mu?
- 6.3. Öğrencilerin ve eğitim emekçilerinin sağlık koşulları dikkate alınarak farklı tür ve özelliklerde malzeme temin edildi mi?
- 6.4. Hamileler, kronik rahatsızlığı olanlar ve ileri yaştaki çalışanlar için gerekli koruyucu malzemeler temin edildi mi?
- 6.5. Maske ile birlikte yüz siperliği kullanımı için de gerekli hazırlıklar yapıldı mı?

7. Okula girişlerde ateş ölçümü ile ilgili gerekli hazırlıklar yapıldı mı?

- 7.1. Okul girişlerinde tüm öğretmenlerin, diğer eğitim emekçilerinin, öğrencilerin ve ziyaretçilerin ateşinin ölçülmesi için gerekli hazırlıklar yapıldı mı? Ateş ölçüm araçları temin edildi mi?
- 7.2. Ateş ölçümünü yapacak görevli/görevliler belirlendi mi? Bu görevlilere gerekli eğitimler verildi mi?
- 7.3. Ateş ölçümünde görevli çalışanlar için gerekli koruyucu malzemeler sağlandı mı?
- 7.4. Ateşi yüksek veya Covid-19 belirtisi olan öğrencilerin kayıtlarının tutulması için bir sistem geliştirildi mi?
- 7.5. Yüksek ateşi olan öğrencilerin durumlarının takibi için bir sistem geliştirildi mi?

8. Okulunuz Covid-19 tanısı konulan öğrenci, öğretmen veya diğer eğitim emekçisi olması durumuna uygun hazırlıkları ve planlamaları yaptı mı?

- 8.1. Covid-19 tanısı konularının hastane veya evde karantinalarını takip edecek bir sistem geliştirildi mi?
- 8.2. Covid-19 tanısı konulan öğrenciler ve çalışanların okula gelmemesine dönük bilgilendirme ve önlemler alındı mı?
- 8.3. Okulunuzun tanı konulan veya karantinaya alınan okul çalışanları veya öğrencileri bildireceği ve bunların durumunun merkezi olarak da takip edileceği bir sistem MEB tarafından oluşturuldu mu?
- 8.4. Pansiyonlu okullarda karantinaya alınan öğrenciler ve çalışanlar için ayrı ve yalıtılmış bölümler oluşturuldu mu?

9. Okulunuzun bulunduğu yerleşim yerinde salgının olası bir hızla yayılımına karşı gerekli önlemler ve hazırlıklar yapıldı mı?

- 9.1. Salgının bulunduğunuz bölgede yayılmasında yaşanacak olası bir artış konusunda okul bileşenlerini hızla bilgilendirecek bir sistem kuruldu mu?
- 9.2. Sağlık çalışanlarının okula gelerek son durumla ilgili bilgilendirme yapmasına dönük hazırlıklar yapıldı mı?
- 9.3. Ani gelişecek bir durumda okulun hızla boşaltılması ile ilgili planlamalar ve hazırlıklar yapıldı mı?
- 9.4. Olası bir yığılmayı önlemek için okul giriş-çıkış kapılarının sayısı artırıldı mı?

SOSYAL MESAFE SEYRELTME

10. Fiziksel mesafeyi korumak için gerekli olan koşullar öğrencilerin sayısının seyreltilmesinde dikkate alındı mı?

- 10.1. Sınıflar olabilecek en az sayıda öğrenci ile eğitime başlayacak şekilde seyreltildi mi?
- 10.2. Sınıflarda bulunacak öğrenci sayısı fiziksel mesafe gözetilerek belirlendi mi? (2 m)
- 10.3. İlkokullarda ve ortaokullarda aynı sınıf seviyesinden sadece 1 şube olacak şekilde planlama yapıldı mı?
- 10.4. Okul öncesi eğitim gruplarında fiziksel mesafeyi korumanın güçlüğü dikkate alınarak grup sayıları belirlendi mi?
- 10.5. Liselerde aynı sınıf seviyesinde bulunan öğrencilerin sadece yarısının aynı zamanda okulda bulunacağı ve bu sayının da fiziksel mesafeye (2 m) uygun olacak şekilde hesaplaması yapıldı mı?
- 10.6. Bir şubenin dersine giren öğretmenlerin diğer şubelerin öğrencileri ile temas etmemesine dönük planlama yapıldı mı?
- 10.7. Eğer bir öğretmen birden fazla şubenin dersine girmek durumunda kalıyorsa fiziksel hareketliliğin en az olacağı şekilde planlama yapıldı mı?
- 10.8. Dersliklerin temizliklerini yapan görevlilerin sürekli aynı dersliklerde çalışmasına dönük planlama yapıldı mı?
- 10.9. Özel gereksinimi olan öğrencilerin sürekli aynı çalışandan destek almasına dönük planlama yapıldı mı?
- 10.10. Teknik personelin farklı şubelerde ve işliklerde çalışırken fiziki mesafeyi korumasına dönük önlemler alındı mı?
- 10.11. Pansiyonlu okullarda aynı yatakhane aynı odanda kalan öğrencilerin diğer öğrencilerden sürekli ayrı kalmasına dönük düzenleme yapıldı mı?
- 10.12. Pansiyonlu okullarda çalışan öğretmenlerle diğer görevlilerin temasını kesecek planlamalar ve düzenlemeler yapıldı mı?

11. Okulunuzda sınıflarda fiziksel mesafeyi sağlamak için gerekli önlemler alındı mı?

- 11.1. Sınıflarda bulunan sıralar ve masalar fiziksel mesafeyi koruyacak şekilde yerleştirildi mi?
11. 2. Çalışanların birbirinden ve öğrencilerden 2 m. mesafede olacağı şekilde düzenlemeler yapıldı mı?

12. Okulun sınıflar dışında kalan diğer bölümlerinde fiziksel mesafenin korunması için gerekli önlemler alındı mı?

- 12.1. Konferans salonu, spor salonu gibi yerlerde aynı anda en fazla bir şubenin bulunacağı şekilde hazırlıklar yapıldı mı?
- 12.2. Okul kütüphanesi gerekli fiziksel mesafenin korunacağı şekilde düzenlendi mi? Gerekli bir kontrol sistemi geliştirildi mi?
- 12.3. Koridorlarda yürüme yönü belirlenerek, gerekli levhalar asıldı mı?
- 12.4. Öğle aralarında ve teneffüslerde yığılma olmaması için derse giriş ve çıkış saatleri yeniden belirlendi mi?
- 12.5. Derse girişlerde yığılma olmaması için derslerin başlangıç saatine dönük bir planlama yapıldı mı?
- 12.6. Zorunluluktan dolayı okula servisle gelen öğrencilerin beklemesi için okulda uygun bölümler oluşturuldu mu?

GİRİŞ-ÇIKIŞ

13. Okul giriş ve çıkışlarının salgında alınması gereken önlemlere göre düzenlemesi yapıldı mı?

- 13.1. Okul giriş ve çıkış saatleri farklı şubelerin çakışmayacağı şekilde düzenlendi mi?
- 13.2. Yığılmayı önlemek için okul giriş-çıkış kapılarının sayısı artırıldı mı?
- 13.3. Giriş-çıkışlarda öğrencilere refakat etmek ve olası sorunlara müdahale etmek için personel görevlendirmesi yapıldı mı?
- 13.4. Öğrenci velileri okul bahçesine ve okulun içerisine girmemeleri konusunda bilgilendirildi mi?
- 13.5. Velilerin öğrencileri bırakacakları ve alacakları uygun yerler hazırlandı mı?

ULAŞIM

14. Öğrencilerin ve okul çalışanlarının okula ulaşım için kullandıkları araçlara göre bir risk değerlendirmesi hazırlandı mı?

- 14.1. Okula servisle veya toplu ulaşım ile gelen öğrenci ve çalışan sayıları belirlendi mi?
- 14.2. Servislerin okula getirdikleri öğrencileri indirecekleri ayrı bir alan düzenlendi mi?
- 14.3. Servisten inilen alanda ateş ölçümü için gerekli hazırlıklar ve planlamalar yapıldı mı?

